

- 7 a) Prečti si uvedený text a vypracuj jeho osnovu. Poté sestav výťah.**

JAK VYPADALY VESNICE

Zatímco se vesnice ve starší době podobaly roztroušeným samotám, nově založené vesnice měly pravidelné uspořádání. Stavení byla rozložena v řadách podél potoka či cesty. Někdy bývalo uprostřed vesnice volné prostranství – náves.

Ve vesnici stávalo asi 15 až 30 obytných stavení s dvorem a oplocenou zahradou. Hned za zadní částí zahrady často začínal úzký pás pole dlouhý několik set metrů. Okolo dvorů, zahrad, a navíc i celé vesnice stavěli vesničané ploty splétané z proutů.

Jedinou kamennou stavbou na vesnici býval kostel, který v době zakládání nových vesnic nebyl ještě vybudován v každé z nich. Na vesnické poměry nákladná stavba kostela byla většinou společným dílem městských zednických mistrů a vesnických pomocníků.

Pokud vesnice patřila nižšímu šlechtici, stála na jejím okraji nebo na dobře hájitelném místě v její blízkosti opevněná tvrz.

Vesnické stavení s kamennou podezdívkou mělo stěnu z kamenů otesávaných sekerou na kulaté nebo půlkulaté trámy. Trámy kladené na sebe byly v rozích pevně spojeny. Mezery mezi nimi si obyvatelé domu ucpávali mechem a jilem. Při pokrývání střechy užívali nejčastěji slámu.

Stavení, ve kterém mohla žít až osmičlenná rodina, mělo jen jednu obytnou místnost. Vedle ní byl vchod do domu s malou předsíní a komora, která sloužila k ukládání nářadí a zásob potravin. V komoře navíc přespávali mladší členové rodiny.

Obytná místnost venkovského stavení měla jen malá okna. Vytápěna byla pecí, ze které stoupal kouř volně vzhůru zužujícím se otvorem ve stropě. V peci se pekl chléb a na jejím ohništi se připravovalo jídlo.

(Zdeněk Bígl, České země za posledních Přemyslovců)

Výtah

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Osnova

- 1: _____
- 2: _____
- 3: _____
- 4: _____
- 5: _____
- 6: _____
- 7: _____

- b) Podle svého výtahu se pokus spolužákům objasnit, jak vypadala středověká vesnice.**

- 8** Vezmi si k ruce učebnici libovolného předmětu, který tě dnes čeká ve škole. Nalistuj stranu, kterou jste probírali, vyber libovolnou pasáž. Vypracuj výtah do sešitu, nezapomeň na citaci. Přečti výtah svým spolužákům a diskutujte o tom, zda se z něj dozvěděli o daném tématu podstatné informace.